

LTO en stamboeken bieden staatssecretaris Dijkma plan van aanpak aan

Naar vijftig tot zestig procent natuurlijk afkalven

Over zestien tot eenentwintig jaar zal zestig procent van de Belgisch witblauwen en de helft van de verbeterd roodbonten binnen de stamboeken natuurlijk afkalven. Dat staat in het plan van aanpak 'Naar meer natuurlijke geboorten' van LTO en de stamboeken voor verbeterd roodbont en Belgisch witblauw, dat woensdag 15 oktober aan staatssecretaris Sharon Dijkma is aangeboden. 'Wacht je als fokker tot 2018, dan ben je te laat. De wetgeving is de stok achter de deur.'

tekst **Alice Booi**

De staatssecretaris van het ministerie van Economische Zaken was speciaal naar het bedrijf van de familie Tupker in Baarn gekomen om uit handen van de voorzitters van LTO vleesveehouderij en de stamboeken voor verbeterd roodbont en Belgisch witblauw het plan van aanpak 'Naar meer natuurlijke geboorten' in ontvangst te nemen. 'Ik ben enthousiast over het stuk, dit is een goede, geloofwaardige basis om verder mee aan de slag te gaan', aldus staatssecretaris Sharon Dijkma, die van de gelegenheid gebruikmaakte om een kijkje te nemen op Hoeve Ravenstein, waar de helft van de Belgische blauwen van de familie Tupker op een natuurlijke manier kalft.

'We zien hier dat het kan. Het vraagt een omslag in denken.' Dat de sector zelf de handschoen oppakt met dit plan van aanpak is positief, oordeelde Dijkma. 'De beste overtuigingskracht komt uit de sec-

tor zelf. Bovendien is dit het beste antwoord naar de samenleving. Het komt er nu op aan om het ook waar te maken.'

Fokwaarde bekkenmaten

De focus in het plan van aanpak ligt vooral op fokkerij. Met het meten van bekkenmaten door middel van de pelvimeter kan er een selectie worden gemaakt van dieren die natuurlijk kunnen kalven. Afgelopen winter zijn van ongeveer 700 Belgische blauwen en verbeterd roodbonten de bekkenmaten gemeten en komende winter gaan de stamboeken volop aan de slag om meer te meten. 'Alles op vrijwillige basis', benadrukt Johan van der Ven, voorzitter van het verbeterd roodbont stamboek. 'Anders gaan de hakken in het zand.' 'Maar,' voegde Jan van de Wiel, voorzitter van het Belgisch-witblauw stamboek toe, 'we zien dat het enthousiasme onder de leden toeneemt.'

CRV is bezig om de data die uit de bekkenmetingen komt, om te zetten naar fokwaarden voor koeien én stieren. 'Van de verbeterd roodbontstieren en de Belgisch-witblauwstieren die in Nederland beschikbaar zijn, zijn de bekkenmaten ook bekend', lichtte Jos Buiting, manager CRV-stamboek, toe. 'Hiermee werken we nu aan een fokwaarde, zodat vleesveehouders die in hun fokkerij kunnen gebruiken.' Voor een eventuele inzet van genomics zijn nog heel veel meer data nodig, zo gaf hij desgevraagd aan. 'Dan praat je over 10.000 tot 15.000 metingen.'

Gevolg van de fokkerij-insteek is dat het resultaat ook wat langer op zich laat wachten. De stamboeken en LTO schatten in dat ze vier tot vijf generaties nodig hebben voordat een structureel effect zichtbaar is, zo valt te lezen in het plan van aanpak. 'We hebben de tijd', zo gaf Dijkma aan. 'Ik ben nog staatssecretaris tot 2017.' Bovendien zei de bewindsvrouw ook financiën te willen vrijmaken om de vleesveefokkers te ondersteunen. 'Ook wij willen een bijdrage leveren om dit plan van aanpak tot een succes te maken.'

Aandacht in België

Dijkma benadrukte dat de ingreep van de keizersnede niet ter discussie staat. 'Maar van een gewoonte moeten we echt af.' Nederland loopt voorop in dierenwelzijn, zo gaf ze aan en voegde daaraan toe dat ze contact heeft met haar Europese collega's over de keizersnedeproblematiek. 'Andere landen mogen niet te ver achterblijven, ook België niet dus. Ik weet

Plan van aanpak in een notendop

- Het streven is voor Belgisch witblauw zestig procent natuurlijke kalvingen in 2030.
- Voor verbeterd roodbont – met een kleinere populatie – is het streven vijftig procent natuurlijk afkalven in 2035.
- Op vrijwillige basis worden van 2000 dieren bekkenmaten gemeten en geregistreerd.
- CRV maakt hiervan fokwaardeschattingen.
- In 2016 wordt op basis van de data de ambitie geëvalueerd.
- In 2018 volgt er overleg met de staatssecretaris over de voortgang en eventuele bijsturing.
- In 2020 wordt een eindevaluatie opgesteld.

➔ *Het volledige plan van aanpak kunt u lezen op www.veeteeltforum.nl/vleesveefokkerij*

Jan Tupker: 'Op zoek naar info van stieren'

Van de jaarlijks vijftig kalvingen op het bedrijf van Jan Tupker in Baarn verloopt de helft natuurlijk. 'Als je veel huisverkoop doet, moet je ook nadenken over de geboorten', verklaart Tupker, die met zijn bedrijf Hoeve Ravenstein naast vlees ook groente uit de eigen moestuin in de boerderijwinkel op het landgoed Groeneveld verkoopt. 'Wil je duurzaam en maatschappelijk verantwoord werken, dan past de keizersnede daar niet bij.'

Zijn inzet bij de start van het project 'Natuurlijke Luxe' was meer natuurlijke geboorten met behoud van 'het goede'. 'We lopen er tegenaan dat er weinig tot geen gegevens van stieren zijn. We zoeken een stier uit op basis van intuïtie en info van de fokker', aldus Tupker.

De vleesveehouder heeft geluk gehad met zijn keuzes, zo geeft hij zelf aan. 'Maar als je een keer fout zit, worden we in ons fokdoel jaren teruggeworpen.'

dat de keizersnede in België politiek gezien geen discussie is, maar ik houd mijn collega's op de hoogte van de vorderingen en benadruk het grote belang voor de samenleving en de verduurzaming van de landbouw.' Het speelveld voor vleesveehouders in Nederland en België moet zo veel mogelijk gelijk blijven, benadrukte de staatssecretaris. 'We moeten zo veel mogelijk dezelfde stappen zetten.'

De beperking van het plan van aanpak

ligt vooral in de reikwijdte. Van de 8000 Belgische witblauwen en verbeterd roodbonten in Nederland waar het plan betrekking op heeft, is slechts een gedeelte aangesloten bij de stamboeken. 'Hoe moet het met de andere fokkers?', sprak voorzitter van het witblauwstamboek Van de Wiel zijn zorg uit. 'We kunnen het paard wel naar het water leiden, maar niet dwingen om ook te drinken', antwoordde Dijkma, die wel aangaf dat de

route in het plan van aanpak ook de route voor de overheid is. 'Voor veehouders die het niet oppakken, is de wetgeving de stok achter de deur. Denk je: "Ik slaap rustig vijf jaar verder" en wacht je tot 2018, dan snijd je jezelf in de vingers.'

Ze noemde het bedrijf van Tupker als voorloper een voorbeeld. 'De Tweede Kamer dringt aan op verandering. Ik geloof in het plan, hier laten ze zien dat het kan en de sector krijgt een paar jaar de tijd.'

Johan van der Ven (l.), Jan van de Wiel en Leon Moonen (r.) overhandigen staatssecretaris Sharon Dijkma het plan van aanpak

